

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum
24 april 2008

Ons kenmerk
2008-0000185317

Onderdeel
DGKB /
Koninkrijksrelaties

Inlichtingen
drs. J.H.T. Bandsma
T (070) 426 8195
F (070) 426 8227

Uw kenmerk

Onderwerp
Brief Antilliaanse minister van Financiën inzake
economische zones en stand van zaken
schuldsanering

Blad
1 van 6

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Hierbij doe ik u een brief toekomen van de Antilliaanse minister van Financiën inzake economische zones op de Nederlandse Antillen. De brief van de minister bevat de volgende bijlagen:

1. Een brief van het eilandsbestuur van Sint Eustatius, gericht aan de Antilliaanse minister van Financiën d.d. 29 december 2005.
2. Een motie van het eilandsbestuur d.d. 29 december 2005.

Tevens doe ik u de Landsverordening Economische Zones 2000 toekomen.

Met de brief van de minister word ik in staat gesteld een belangrijk gedeelte van de nog openstaande vragen hierover van uw kant, mede namens de staatssecretaris van Financiën, te beantwoorden. Het betreft hier het antwoord op de vragen 1 t/m 3 en vraag 8 van dhr. Van Raak over economische vrijhandelszones op de Antillen (2060706030, ingezonden 23 januari 2007) en een drietal vragen die de heer Van Bommel eveneens namens de SP-fractie in de Tweede Kamer stelde op 20 december 2006 over het bedrijf Valéro op Sint Eustatius (Handelingen II 2006-07, nr. 29, p. 1933). De overige vragen van dhr. Van Raak zijn reeds beantwoord in mijn brief van 12 maart 2007 (kenmerk 2007-0000089184). Ik ga ervan uit dat met deze brief alle vragen over dit onderwerp zijn beantwoord.

Tevens wil van de gelegenheid gebruik maken om u in het laatste gedeelte van deze brief te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de schuldsanering.

Antwoorden op openstaande Kamervragen van het lid Van Raak (SP)

Vraag 1

Kunt u een overzicht geven van de economische vrijhandelszones op de Nederlandse Antillen? Is er onderscheid te maken tussen deze zones op fiscaal en economisch terrein?

Datum
24 april 2008

Ons kenmerk
2008-0000185317

Onderdeel
DGKB /
Koninkrijksrelaties

Blad
2 van 6

Vraag 2

Hoeveel bedrijven zijn in de economische vrijhandelszones gevestigd? Kunt u een lijst aan de Kamer sturen van alle bedrijven die in die zones gevestigd zijn in ieder geval van de bedrijven op Bonaire, Saba en Sint Eustatius?

Antwoord

Voor het antwoord op vraag 1 en 2 verwijs ik u naar de betreffende passage op de tweede bladzijde van de brief van de minister van Financiën van de Nederlandse Antillen, waarin een overzicht van de economische zones op de Antillen in de zin van de Landsverordening Economische Zones 2000 wordt gegeven:

“Op Curaçao zijn er thans 10 e-zones ingesteld. Waarvan drie goederen e-zones en zeven diensten e-zones zijn. In één goederen en in één diensten e-zone zijn echter nog geen bedrijven toegelaten. In de overige (2) goederen e-zones zijn thans 139 bedrijven toegelaten en in de overige (6) diensten e-zones zijn 193 bedrijven toegelaten.

Op Bonaire zijn er 3 goederen en 1 diensten e-zone ingesteld waarvan er drie ook operationeel zijn. In deze e-zones zijn thans 2 bedrijven toegelaten en is 1 toelatingsverzoek in behandeling. De toegelaten bedrijven zijn Cargill N.V. (goederen) en Telbo N.V. (diensten).

Op Sint Eustatius is er 1 e-zone ingesteld waarin 3 bedrijven zijn gevestigd. Deze bedrijven zijn Statia Terminals N.V., Statia Laboratory Services N.V. en Bicen Development N.V.

Saba kent vooralsnog geen e-zone.

Voor wat betreft de voorwaarden voor instelling, toelating en fiscale behandeling verwijs ik naar de Landsverordening e-zones 2000. Hierbij kan nog worden opgemerkt dat er slechts een onderscheid wordt gemaakt tussen goederen e-zones en diensten e-zones. Bij goederen e-zone gelden extra voorwaarden met betrekking tot de afsluiting van het gebied en het fysieke toezicht hierop.”

Vraag 3

Is het waar dat de in de economische vrijhandelszone gevestigde bedrijven veel minder belasting betalen dan het gangbare tarief in de Nederlandse Antillen? Welke inkomsten derft de overheid van de Nederlandse Antillen hierdoor per jaar?

Antwoord

De brief van de minister van Financiën van de Nederlandse Antillen gaat hier in het laatste gedeelte van de brief op in:

Datum
24 april 2008

Ons kenmerk
2008-0000185317

Onderdeel
DGKB /
Koninkrijksrelaties

Blad
3 van 6

“De vraag terzake de mogelijke derving van inkomsten voor de Nederlandse Antillen is onmogelijk te beantwoorden. Er zijn immers enerzijds voor bepaalde economische bedrijvigheid vanuit deze e-zones voordelige belasting tarieven van toepassing doch anderzijds zorgt deze economische bedrijvigheid, al dan niet direct, voor aanzienlijke belastingopbrengsten in de vorm van met name winstbelasting, logeergastenbelasting, loonbelasting en omzetbelasting. Opheffing van de e-zones zou tot gevolg hebben dat het grootste deel van deze bedrijven zich zou verplaatsen naar andere jurisdicties waar e-zones voorkomen. Hierbij is de Colon freezone te Panama de meest voor de hand liggende keuze. Het vertrek van deze bedrijven zou grote gevolgen hebben voor de directe (freezone bedrijven) en indirecte werkgelegenheid (luchthaven, taxi's, hotels, restaurants, ect.) in de Nederlandse Antillen.”

Wat betreft de voorwaarden wordt verwezen naar de Landsverordening Economische Zones 2000. Zoals in vorige brieven al is bericht is de Landsverordening in Europees verband onderzocht in het kader van de Gedragscode inzake de belastingregeling voor ondernemingen (de zogenoemde Primarolo groep). De Landsverordening behoeft naar aanleiding van die conclusies op één punt aanpassing teneinde aan deze internationale norm te voldoen. Hierbij is het ook belangrijk op te merken dat de eilanden zelf verantwoordelijk zijn voor hun fiscale beleid en deze zo zullen moeten invullen dat zij weten te komen tot een sluitende begroting. De eilanden zullen daarom een afweging moeten maken tussen het aantrekken van economische bedrijvigheid door middel van fiscale faciliteiten aan de ene kant en het genereren van belastinginkomsten aan de andere kant. Hiertussen zal een balans moeten worden gezocht.

Vraag 8

Is het contract van de firma Valéro op Sint Eustatius een standaardcontract wat betreft de vestigingsvoorwaarden, dat tevens maatgevend is voor alle bedrijven in de economische vrijhandelszones in de Nederlandse Antillen? Zo neen, waarin verschillen de contracten op fiscaal gebied.

Antwoord

Voor het antwoord hierop verwijs ik u naar de brief van de minister, alinea 3 en 4:
“In de e-zone wetgeving is bij de wetwijziging in 2001 ervoor gekozen om de bemoeienis van het Land de Nederlandse Antillen tot een minimum te beperken. Gezien de specifieke vragen over de e-zone op Sint Eustatius was het echter nog meer op zijn plaats om de vragen aan hen voor te leggen aangezien het Eilandgebied Sint Eustatius jarenlang onderhandelingen heeft gevoerd met Statia Oil Terminal N.V.(SOT) om te trachten tot een nieuwe overeenkomst te komen. Daarnaast waren de vragen ook meer gericht aan de vertegenwoordigers van het Eilandgebied Sint Eustatius. Een reactie van Sint Eustatius is echter uitgebleven.

Datum
24 april 2008

Ons kenmerk
2008-0000185317

Onderdeel
DGKB /
Koninkrijksrelaties

Blad
4 van 6

Hetgeen ik u in ieder geval kan informeren is dat de doelstelling van het Eilandgebied Sint Eustatius bij de onderhandelingen was om enerzijds te trachten een zekere inkomstenbron voor langere tijd voor het Eilandgebied Sint Eustatius te realiseren en anderzijds voor de SOT een transparante situatie en zekerheid te creëren. Het Land heeft met het oog op de zo groot mogelijke autonomie van de Eilanden hierbij slechts een faciliterende rol gespeeld."

Uit het bovenstaande concludeer ik dat het hier geen standaardcontract betreft. Echter, ondanks deze vrijheid bepaalt de Landsverordening Economische Zones 2000 de grenzen waarbinnen de eilandgebieden afspraken kunnen maken. De fiscale grenzen (of beter de toegestane fiscale facilitering) zijn opgenomen in de artikelen 9 tot en met 11 van de Landsverordening Economische Zones 2000. Op de vraag op welke punten de contracten verschillen kan ik geen antwoord geven aangezien deze informatie niet door de Nederlandse Antillen aan mij is verstrekt.

Antwoord op vragen gesteld op 20 december 2006 van dhr. Van Bommel namens de SP-fractie over het bedrijf Valéro op Sint Eustatius (Handelingen II 2006-07, nr. 29, p. 1933).

Vraag I

Kunt u mij voorzien van een kopie van het contract dat het Eilandgebied St. Eustatius heeft gesloten met het bedrijf Valéro? Kunt u daarbij aangeven in hoeverre deze betalingen aan het Eilandgebied ten goede komen, of dat deze geheel of gedeeltelijk in een andere kas vloeien (en zo ja, welke)?

Vraag II

Had het Eilandbestuur graag een grotere bijdrage van Valéro willen ontvangen dan nu het geval is? En, indien dit zo is, hoe groot is het verschil dan tussen het gewenste bedrag en de huidige betalingen van Valéro?

Vraag III

Wil het Eilandgebied St. Eustatius het huidige contract met het bedrijf Valéro heronderhandelen?

Antwoord

Aan het verzoek in het eerste gedeelte van vraag I zal ik voldoen door de overeenkomst ter vertrouwelijke inzage bij de griffie te leggen. Het antwoord van de minister op het tweede gedeelte van deze vraag luidt dat de opbrengsten volledig ten goede komen aan het eilandgebied Sint Eustatius zelf. De minister geeft verder aan dat volgens haar inschatting op de vragen II en III van 20 december met 'nee' moet worden geantwoord omdat de onderhandelingen nog maar recent hebben plaatsgevonden. De minister geeft hierbij aan dat deze vragen zijn voorgelegd aan het Eilandgebied Sint Eustatius maar dat hierop geen reactie is ontvangen.

Datum
24 april 2008

Ons kenmerk
2008-0000185317

Onderdeel
DGKB /
Koninkrijksrelaties

Blad
5 van 6

Stand van zaken schuldsanering

De discussie over de belastingheffing en –inning op de Antillen wordt door enkele leden van uw Kamer in verband gebracht met de overeengekomen schuldsanering. De afspraken over de schuldsanering vormen onderdeel van een totaal pakket aan afspraken die zijn overeengekomen en vastgelegd in de u reeds bekende akkoorden: de slotverklaring van 11 oktober 2006 met Bonaire, Sint Eustasius en Saba, de slotverklaring van 2 november 2006 met het Land de Nederlandse Antillen, Curaçao en Sint Maarten en voorts het Overgangs-/Toetredingsakkoord van respectievelijk 12 februari 2007 en 22 augustus 2007. In de akkoorden is de fiscale autonomie van het huidige land noch van de toekomstige landen ter discussie gesteld, noch zijn hieraan voorwaarden gesteld. Wel zijn er strikte afspraken gemaakt op het terrein van het financieel toezicht op de begrotingscyclus. Onderdeel hiervan is dat de huidige en toekomstige entiteiten ervoor dienen de inkomsten en uitgaven met elkaar in balans te brengen. Dit impliceert een adequate belastingheffing en –inning. Aan de afspraken die zijn vastgelegd in de akkoorden wil ik niet tornen. Wel wil ik u graag nader informeren over de stand van zaken.

Op basis van bovengenoemde akkoorden is met het Land en de eilanden nader gesproken over de daadwerkelijke praktische invulling, de modaliteiten, van de schuldsanering. Dit is vastgelegd in het document "Voorstel schuldsanering" zoals dat op 22 januari is vastgesteld tijdens het bestuurlijk overleg tussen Nederland, het Land Nederlandse Antillen, Curaçao en Sint Maarten en dat ik ter informatie bij deze brief voeg. Eerder al waren nagenoeg identieke modaliteiten overeengekomen met de BES-eilanden. Één van de kernpunten van deze modaliteiten is het feit dat de bestuurders van het Land en de eilandgebieden zelf verantwoordelijk zijn voor de juistheid en volledigheid van de gegevens van de te saneren schuld, zowel wat betreft het schuldpapier als wat betreft de betalingsachterstanden. Bovendien dienen zij deze gegevens vergezeld van een accountantsverklaring in te dienen bij Nederland.

Op basis van de modaliteiten in het Voorstel schuldsanering heeft de Auditdienst van mijn departement een controleprotocol opgesteld. Dit controleprotocol is aan de bestuurders van het land en de eilanden overhandigt en dient als input voor de door het land en de eilanden in te huren accountants. Hierbij worden marges en toleranties gebruikt die gelijk zijn aan de binnen Nederland geldende normen voor controle. Het financieel beheer van het Land en de eilanden hebben echter in de meeste gevallen niet dezelfde kwaliteit als we in Nederland gebruikelijk achten. Dat is immers één van de redenen dat de schuldproblemen zijn ontstaan en ook een reden waarom het College financieel toezicht (Cft) is opgericht en Nederland technische ondersteuning verricht bij het op orde brengen van het financieel beheer.

Datum
24 april 2008

Ons kenmerk
2008-0000185317

Onderdeel
DGKB /
Koninkrijksrelaties

Blad
6 van 6

Het Cft is voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba eind vorig jaar met haar werk begonnen. Dit betekent dat deze drie eilanden op dat moment hadden voldaan aan de voorwaarde om te starten met de sanering van hun betalingsachterstanden (leningen mogen ze niet hebben). Op dit moment zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba druk bezig hun achterstanden in kaart te brengen en van een accountantsverklaring met rapport van bevindingen te laten voorzien. De bedoeling is dat de accountants per betalingsachterstand toetsen op juistheid en volledigheid. Hierbij gaat het om betalingsachterstanden die per 31-12-2005 open stonden en thans nog open staan. Zodra we de rapporten binnen hebben, zal bezien worden welke betalingsachterstanden door Nederland kunnen worden gesaneerd.

Door de accountant goedgekeurde posten zullen in beginsel worden betaald; als daarentegen uit het accountantsonderzoek blijkt dat posten niet aan alle vereisten voldoen of dat dat niet meer vastgesteld kan worden, zullen deze posten grondig worden onderzocht en getoetst. Daarbij kan ik voor deze laatste categorie posten, mede met inachtneming het belang van een goede financiële startpositie voor de eilanden, besluiten ze al dan niet te vergoeden. Dit kan als het voldoende aannemelijk is dat de betalingsachterstand in kwestie bestond op 31 december 2005 en in relatie staat tot de taken en verantwoordelijkheid van het eilandbestuur.

Vanuit Nederland zijn mijn departement en het ministerie van Financiën verantwoordelijk voor de vormgeving van de schuldsanering. Ook de Algemene Rekenkamer is hierbij betrokken.

Als nieuwe relevante informatie beschikbaar komt zal ik u zo nodig hierover nader rapporteren. Daarnaast zal het saneren van de betalingsachterstanden terug komen in de begrotingsverantwoording / jaarverslag H.IV Koninkrijksrelaties.

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES,

drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten

